

DANIEL

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

KAPITTEL 1

1 Judas konge Jojakims tredje regjeringsår drog Nebukadnesar, kongen i Babel, til Jerusalem og kringsatte det.

2 Og Herren gav Judas konge Jojakim i hans hånd, og likeledes en del av karene i Guds hus, og han førte dem til Sinears land, til sin guds hus -- han lot karene sette inn i sin guds skattkammer.

3 Og kongen sa til Aspenas, sin øverste hoffmann, at han skulde ta med sig nogen av Israels barn, både av kongeætten og av de fornemste,

4 unge gutter som var uten lyte og fagre å se til, og med evne til å tilegne sig all slags visdom og vinne kunnskap og bli kyndige i videnskap, og som var dyktige til å tjene i kongens palass, og at de skulde opplæres i kaldeernes skrift og tungemål.

5 Og kongen fastsatte hvad de hver dag skulde ha av kongens kostelige mat og av den vin han drakk, og bød at de skulde opdras i tre år, og når disse år var omme, skulde de bli kongens tjenere.

6 Blandt dem var av Judas barn Daniel, Hananja, Misael og Asarja.

7 Og den øverste hoffmann gav dem nye navn: Daniel kalte han Beltsasar og Hananja Sadrak og Misael Mesak og Asarja Abed-Nego.

8 Men Daniel satte sig fore at han ikke vilde gjøre sig uren med kongens kostelige mat og med den vin han drakk, og han bad den øverste hoffmann om at han måtte være fri for således å gjøre sig uren.

9 Og Gud lot Daniel finne velvilje og barmhjertighet hos den øverste hoffmann.

10 Og den øverste hoffmann sa til Daniel: Jeg er redd for at min herre kongen, som har fastsatt hvad I skal ete og drikke, vil synes at eders ansikter ser dårligere ut enn de gutters som er på eders alder, og at I således skal føre skyld over mitt hode hos kongen.

11 Da sa Daniel til kjellermesteren, som den øverste hoffmann hadde satt over Daniel, Hananja, Misael og Asarja:

12 Kjære, prøv det med dine tjenere i ti dager og la dem gi oss grønnsaker å ete og vann å drikke,

13 så kan du siden ta vårt utseende i øiesyn, og likeså de gutters utseende som eter kongens kostelige mat, og gjør så med dine tjenere efter det du da ser!

14 Og han gjorde som de ønsket, og prøvde det med dem i ti dager.

15 Og da de ti dager var omme, viste det sig at de var fagrere å se til og i bedre hold enn alle de gutter som hadde ett av kongens kostelige mat.

16 Da lot kjellermesteren deres kostelige mat bære bort, og likeså den vin de skulde drikke, og gav dem grønnsaker.

- ¹⁷ Og Gud gav disse fire gutter kunnskap og forstand på all slags skrift og visdom, og Daniel skjønnte sig på alle slags syner og drømmer.
- ¹⁸ Da den tid kongen hadde fastsatt, var til ende, og de skulde fremstilles for ham, førte den øverste hoffmann dem inn for Nebukadnesar.
- ¹⁹ Og kongen talte med dem, og det fantes ikke blandt alle de unge gutter nogen som kunde måle sig med Daniel, Hananja, Misael og Asarja; så blev de da kongens tjenere.
- ²⁰ Og i enhver sak som krevde visdom og forstand, og som kongen spurte dem om, fant han at de ti ganger overgikk alle de tegnsutleggere og åndemanere som fantes i hele hans rike.
- ²¹ Og Daniel blev der like til kong Kyros' første år.

KAPITTEL 2

I sitt annet regjeringsår hadde Nebukadnesar drømmer som gjorde hans sinn urolig, og det var forbi med hans søvn.

- ² Og kongen lot kalle tegnsutleggerne og åndemanerne og trollmennene og kaldeerne, forat de skulde fortelle kongen hans drømmer; og de kom og trådte frem for kongen.
- ³ Og kongen sa til dem: Jeg har hatt en drøm, og mitt sinn er blitt urolig; jeg stunder efter å få drømmen å vite.
- ⁴ Da talte kaldeerne til kongen på araméisk: Kongen leve evindeligen! Si dine tjenere drømmen! Så skal vi kunngjøre dig dens uttydning.
- ⁵ Kongen svarte kaldeerne: Dette mitt ord står fast: Hvis I ikke kunngjør mig drømmen og dens uttydning, så skal I bli hugget i stykker, og eders huser gjort til en møkkdyng.
- ⁶ Men dersom I kunngjør mig drømmen og dens uttydning, så skal I få rike gaver og stor ære av mig. Derfor, si mig drømmen og dens uttydning!
- ⁷ Da svarte de annen gang: Vil ikke kongen si sine tjenere drømmen! Så skal vi si hvad den betyr.
- ⁸ Kongen svarte: Jeg vet for visst at I bare vil vinne tid, fordi I ser at det ord jeg sa, står fast.
- ⁹ Såfremt I ikke sier mig drømmen, da er dommen over eder uforanderlig. Men I er blitt enige om å fortelle mig en skammelig løgn, i håp om at tidene skal forandre sig, derfor, si mig drømmen, så jeg kan vite at I også kan kunngjøre mig dens uttydning!
- ¹⁰ Kaldeerne svarte kongen: Det er ikke et menneske på jorden som kan kunngjøre kongen det han vil vite; for ingen konge, hvor stor og mektig han var, har nogensinne krevd noget sådant av nogen tegnsutlegger eller åndemaner eller kaldeer.
- ¹¹ For det som kongen krever, er altfor vanskelig, og det er ingen annen som kan kunngjøre kongen hvad han vil vite, enn gudene, som ikke har sin bolig blandt menneskene.
- ¹² Over dette blev kongen harm og meget vred, og han bød at alle Babels vismenn skulde drepes.
- ¹³ Da denne befaling var utstedt, og de skulde til å drepe vismennene, lette de også efter Daniel og hans medbrødre for å drepe dem.
- ¹⁴ Da sa Daniel et klokt og forstandig ord til Arjok, høvdingen for kongens livvakt, som hadde draget ut for å drepe Babels vismenn.
- ¹⁵ Han tok til orde og spurte Arjok, kongens høvedsmann: Hvorfor har kongen utstedt denne strenge befaling? Da fortalte Arjok Daniel hvorledes det hadde sig.

16 Så gikk Daniel inn og bad kongen at han vilde gi ham en frist, så han kunde kunngjøre kongen uttydningen.

17 Derefter gikk Daniel hjem og fortalte Hananja, Misael og Asarja, sine medbrødre, det som hadde hendt,

18 forat de skulde bede himmelens Gud at han i sin barmhjertighet vilde åpenbare denne hemmelighet, så at ikke Daniel og hans medbrødre skulde bli drept sammen med Babels andre vismenn.

19 Da blev hemmeligheten åpenbaret Daniel i et syn om natten; og Daniel priste himmelens Gud.

20 Daniel tok til orde og sa: Lovet være Guds navn fra evighet og til evighet! For visdommen og styrken hører ham til,

21 og han omskifter tider og stunder, avsetter konger og innsetter konger; han gir de vise visdom og de forstandige forstand;

22 han åpenbarer det dype og skjulte; han vet hvad som er i mørket, og hos ham bor lyset.

23 Dig, mine fedres Gud, takker og priser jeg, fordi du har gitt mig visdom og styrke og nu har kunngjort mig hvad vi bad dig om; for det som kongen vilde vite har du kunngjort oss.

24 Så gikk da Daniel inn til Arjok, som kongen hadde gitt pålegg om å drepe Babels vismenn; han kom og sa til ham: Drep ikke Babels vismenn! Før mig inn til kongen! Så vil jeg kunngjøre kongen uttydningen.

25 Da førte Arjok Daniel i hast inn til kongen og sa til ham: Jeg har funnet en av de bortførte fra Juda, han vil kunngjøre kongen uttydningen.

26 Kongen svarte Daniel, som hadde fått navnet Beltsasar: Er du i stand til å kunngjøre mig den drøm jeg har hatt, og dens uttydning?

27 Daniel svarte kongen: Den hemmelighet kongen ønsker å få vite, makter ingen vismenn, åndemanere, tegnsutleggere eller sannsigere å kunngjøre kongen;

28 men det er en Gud i himmelen, som åpenbarer hemmeligheter, og han har kunngjort kong Nebukadnesar hvad som skal skje i de siste dager. Dette var den drøm og de syner du hadde i ditt indre, mens du hvilte på ditt leie:

29 Da du, konge, lå på ditt leie, steg det op hos dig tanker om hvad som skulde skje i fremtiden; og han som åpenbarer hemmeligheter, kunngjorde dig hvad som skal skje.

30 Og for mig er denne hemmelighet blitt åpenbaret, ikke fordi jeg eier nogen visdom fremfor alle andre som lever, men forat uttydningen skulde kunngjøres kongen, og du skulde få ditt hjertes tanker å vite.

31 Konge, du så i ditt syn et stort billede; det var et veldig billede, og dets glans var overmåte stor; det stod like foran dig, og det var forferdelig å skue.

32 Billedets hode var av fint gull, brystet og armene av sølv, buken og lendene av kobber,

33 benene av jern og føttene dels av jern og dels av ler.

34 Mens du så på billedet, blev en sten revet løs, men ikke med hender, og den rammet billedet på føttene, som var av jern og ler, og knuste dem.

35 Da knustes på én gang både jernet, leret, kobberet, sølvet og gullet, og det blev som agner fra treskeplassene om sommeren, og vinden tok det så det ikke fantes spor efter det. Men stenen som rammet billedet, blev til et stort fjell, som fylte hele jorden.

36 Det var drømmen; og nu skal vi si kongen uttydningen.

37 Konge, du kongenes konge, som himmelens Gud har gitt riket og makten og styrken og æren --

38 overalt hvor menneskenes barn, markens dyr og himmelens fugler har sine bosteder,

har han gitt dem i din hånd og gjort dig til herre over dem alle -- du er hodet av gull.

³⁹ Men efter dig skal det opkomme et annet rike, ringere enn ditt, og så ennu et tredje rike, som er av kobber, og som skal herske over all jorden,

⁴⁰ og derefter et fjerde rike, som skal være sterkt som jernet; eftersom jernet knuser og sønderslår alt, skal det som det sønderknusende jern sønderslå og sønderknuse alle hine riker.

⁴¹ Og at føttene og tærne som du så, dels var av pottemakerler og dels av jern, det betyr at det skal være et delt rike, og at det skal være noget av jernets styrke i det, eftersom du så jernet blandet med leret.

⁴² Og at tærne på føttene dels var av jern og dels av ler, det betyr at riket for en del skal være sterkt og for en del skrøpelig,

⁴³ og at jernet som du så, var blandet med ler, det betyr at de [de. rikets konger.] skal blande sig med hverandre ved giftermål, men at de allikevel ikke i lengden skal holde sammen, likesom jernet ikke blander sig med leret.

⁴⁴ Og i disse kongers dager vil himmelens Gud oprette et rike, som i all evighet ikke skal ødelegges, og dette rike skal ikke overlates til noget annet folk; det skal knuse og gjøre ende på alle hine riker, men selv skal det stå fast evindeligh;

⁴⁵ for du så jo at en sten blev revet løs fra fjellet, men ikke med hender, og knuste jernet, kobberet, leret, sølvet og gullet. Den store Gud har kunngjort kongen hvad som skal skje i fremtiden, og fast står drømmen, og troverdig er dens uttydning.

⁴⁶ Da falt kong Nebukadnesar på sitt ansikt og tilbad Daniel, og han bød at de skulde ofre ham matoffer og røkelse.

⁴⁷ Og kongen tok til orde og sa til Daniel: I sannhet, eders Gud er gudenes Gud og kongenes herre og en som åpenbarer hemmeligheter, siden du har kunnet åpenbare denne hemmelighet.

⁴⁸ Derefter gjorde kongen Daniel til en stor mann, og han gav ham mange store gaver og satte ham til herre over hele landskapet Babel og til øverste forstander for alle Babels vismenn.

⁴⁹ Og på Daniels bønn satte kongen Sadrak, Mesak og Abed-Nego til å styre landskapet Babel; men Daniel selv blev ved kongens hoff.

KAPITTEL 3

Kong Nebukadnesar gjorde et billede av gull, seksti alen høit og seks alen bredt, og stilte det op i Duradalen i landskapet Babel.

² Og kong Nebukadnesar sendte ut folk som skulde stevne sammen satrapene, stattholderne og landshøvdingene, overdommerne, skattmesterne, de lovkyndige, dommerne og alle landskapenes embedsmenn og byde dem å komme til innvielsen av det billede kong Nebukadnesar hadde stilt op.

³ Da kom satrapene, stattholderne og landshøvdingene, overdommerne, skattmesterne, de lovkyndige, dommerne og alle landskapenes embedsmenn sammen til innvielsen av det billede kong Nebukadnesar hadde stilt op, og de trådte frem foran det billede Nebukadnesar hadde stilt op.

⁴ Og herolden ropte med høi røst: Det være eder sagt, I folk, ætter og tungemål:

⁵ Så snart I hører lyden av horn, fløite, citar, harpe, lutt og sekkepipe og alle andre slags strengelek, skal I falle ned og tilbede det gullbillede kong Nebukadnesar har stilt op.

⁶ Og den som ikke faller ned og tilbeder, skal i samme stund kastes i den brennende

ildovn.

⁷ Så snart nu alle folkene hørte lyden av horn, fløite, citar, harpe, lutt og alle andre slags strengelek, falt alle folk, ætter og tungemål ned og tilbad det gullbillede kong Nebukadnesar hadde stilt op.

⁸ Men straks efter stod nogen kaldeiske menn frem og klaget på jødene.

⁹ De tok til orde og sa til kong Nebukadnesar: Kongen leve evindeligg!

¹⁰ Konge, du har gitt befaling om at hvert menneske som hørte lyden av horn, fløite, citar, harpe, lutt, sekkepipe og alle andre slags strengelek, skulde falle ned og tilbede gullbilledet,

¹¹ og den som ikke falt ned og tilbad, skulde kastes i den brennende ildovn.

¹² Men nu er her nogen jødiske menn som du har satt til å styre landskapet Babel, Sadrak, Mesak og Abed-Nego; disse menn har ikke aktet på ditt bud, konge! De dyrker ikke dine guder, og det gullbillede du har stilt op, tilbeder de ikke.

¹³ Da blev Nebukadnesar vred og harm og bød at Sadrak, Mesak og Abed-Nego skulde føres frem; så blev disse menn ført frem for kongen.

¹⁴ Nebukadnesar tok til orde og sa til dem: Er det med forsett, Sadrak, Mesak og Abed-Nego, at I ikke dyrker min gud og ikke tilbeder det gullbillede jeg har stilt op?

¹⁵ Nuvel, hvis I, når I hører lyden av horn, fløite, citar, harpe, lutt, sekkepipe og alle andre slags strengelek, er rede til å falle ned og tilbede det billede jeg har gjort, så er det godt og vel; men hvis I ikke tilbeder det, så skal I i samme stund kastes i den brennende ildovn, og hvem er den gud som kan frelse eder av min hånd?

¹⁶ Sadrak, Mesak og Abed-Nego svarte kongen: Nebukadnesar! Vi har ikke nødig å svare dig et ord på dette.

¹⁷ Vår Gud, som vi dyrker, er mektig til å frelse oss; av den brennende ildovn og av din hånd, konge, vil han frelse.

¹⁸ Men hvis ikke, da skal du vite, konge, at vi ikke vil dyrke dine guder eller tilbede det gullbillede du har stilt op.

¹⁹ Da blev Nebukadnesar full av harme, og uttrykket i hans ansikt forandret sig, idet han så på Sadrak, Mesak og Abed-Nego. Han tok til orde og sa at ovnen skulde gjøres syv ganger hetere enn de hadde funnet for godt å ophete den.

²⁰ Og han bød nogen sterke menn i hans hær å binde Sadrak, Mesak og Abed-Nego og kaste dem i den brennende ildovn.

²¹ Da blev disse menn med sine skjorter, kjortler og kapper og sine andre klær bundet og kastet i den brennende ildovn.

²² Såsom nu kongens ord var så strengt, og ovnen var blitt så overmåte sterkt ophetet, drepte ildsluen de menn som hadde ført Sadrak, Mesak og Abed-Nego dit op.

²³ Men disse tre menn, Sadrak, Mesak og Abed-Nego, blev kastet bundet ned i den brennende ildovn.

²⁴ Da forferdedes kong Nebukadnesar og reiste sig hastig op. Han tok til orde og sa til sine rådsherrer: Kastet vi ikke tre menn bundet i ilden? De svarte kongen: Jo visselig, konge!

²⁵ Han tok atter til orde og sa: Men jeg ser fire menn som går løse omkring inne i ilden, og det er ingen skade å se på dem, og den fjerde ser ut som en gudesønn.

²⁶ Da gikk Nebukadnesar bort til døren på den brennende ildovn. Han tok til orde og sa: Sadrak, Mesak og Abed-Nego, I den høieste guds tjenere! Kom hit ut! Da gikk Sadrak, Mesak og Abed-Nego ut av ilden.

²⁷ Og satrapene, stattholderne, landshøvdingene og kongens rådsherrer kom sammen;

de så at ilden ikke hadde hatt noen makt over disse menns legemer, og at håret på deres hoder ikke var svidd, og at deres skjorter ikke hadde lidt noen skade; det kunde ikke engang kjennes lukt av noget brent på dem.

²⁸ Da tok Nebukadnesar til orde og sa: Lovet være Sadraks, Mesaks og Abed-Negos gud, som sendte sin engel og frelste sine tjenere, som satte sin lit til ham og gjorde mot kongens ord og vågde sitt liv for ikke å dyrke eller tilbede nogen gud uten sin gud.

²⁹ Så gir jeg da nu det bud at den som i sine ord forser sig mot Sadraks, Mesaks og Abed-Negos gud, hvad folk eller ætt eller tungemål han så hører til, han skal hugges i stykker, og hans hus gjøres til en møkkdyng; for det er ingen annen gud som makter å frelse således.

³⁰ Så ophøiet kongen Sadrak, Mesak og Abed-Nego til ære og verdighet i landskapet Babel.

KAPITTEL 4

Kong Nebukadnesar til alle folk, ætter og tungemål som bor på den hele jord: Alt godt bli eder i rikt mål til del

² De tegn og under som den høieste Gud har gjort mot mig, har jeg funnet for godt å kunngjøre.

³ Hvor store er ikke hans tegn, hvor mektige hans under! Hans rike er et evig rike, og hans herredømme varer fra slekt til slekt.

⁴ Jeg, Nebukadnesar, satt i god ro i mitt hus, levde lykkelig i mitt palass.

⁵ Da hadde jeg en drøm; den forferdet mig, og tankene på mitt leie og synene i mitt indre skremte mig.

⁶ Og det blev av mig utstedt det bud at alle Babels vismenn skulde føres inn for mig, forat de skulde kunngjøre mig drømmens uttydning.

⁷ Da kom tegnsutleggerne, åndemanerne, kaldeerne og sannsigerne inn, og jeg fortalte dem drømmen; men de kunde ikke si mig hvorledes den skulde tydes.

⁸ Til sist kom også Daniel inn for mig, han som hadde fått navnet Beltsasar efter navnet på min gud, og i hvem de hellige guders ånd er, og jeg fortalte ham drømmen:

⁹ Beltsasar, du tegnsutleggerne mester! Efterdi jeg vet at de hellige guders ånd er i dig, og at ingen hemmelighet er dig for vanskelig, så si mig nu de syner jeg har sett i min drøm -- si mig hvorledes de skal tydes!

¹⁰ Dette var de syner jeg hadde i mitt indre mens jeg hvilte på mitt leie: Jeg så i mitt syn et tre som stod midt på jorden, og som var meget høit;

¹¹ det var et stort og sterkt tre, og så høit at det nådde til himmelen, og det kunde sees helt til jordens ende;

¹² dets løv var fagert, og det bar rikelig frukt, så det gav føde for alle; markens dyr fant skygge under det, og himmelens fugler bodde på dets grener, og alt levende nærte sig av det.

¹³ Og i de syner jeg hadde i mitt indre mens jeg hvilte på mitt leie, så jeg en hellig vekter som steg ned fra himmelen.

¹⁴ Han ropte med høi røst, og således lød hans ord: Fell treet, hugg dets grener av, riv løvet av det og spred fruktene omkring! Dyrene under det skal rømme, og fuglene flyve bort fra dets grener.

¹⁵ Men la dets rotstubb stå igjen i jorden, men i lenker av jern og kobber, midt i gresset på marken! Og med himmelens dugg skal han [den mann som treet er billede på] vætes, og

med dyrene skal han ha del i jordens urter.

16 Hans hjerte skal forandres, så det ikke lenger er et menneskes hjerte; et dyrs hjerte skal han få, og syv tider [de. år.] skal skride frem over ham.

17 Dette budskap har sin grunn i vekternes rådslutning, og sådan er de helliges avgjørelser i denne sak, forat alle som lever, skal sanne at den Høieste har makt over kongedømmet blandt menneskene og gir det til den han vil, og setter den ringeste av menneskene til å råde over det.

18 Det var den drøm som jeg kong Nebukadnesar, så; kunngjør nu du Beltsasar mig dens uttydning. For ingen av mitt rikes vismenn kan si mig hvad den betyr; men du kan det, fordi de hellige guders ånd er i dig.

19 Da stod Daniel, han som hadde fått navnet Beltsasar, en stund slått av redsel, og hans tanker forferdet ham. Så tok kongen til orde og sa: Beltsasar! La ikke drømmen og dens uttydning forferde dig! Beltsasar svarte: Min herre! Gid denne drøm måtte gjelde dem som hater dig, og dens uttydning dine fiender!

20 Det tre du så, som var så stort og sterkt, og så høit at det nådde til himmelen, og som kunde sees over hele jorden,

21 og som hadde så fagert løv og bar så rikelig frukt at det gav føde for alle -- som markens dyr hadde tilhold under, og på hvis grener himmelens fugler bodde,

22 det er du selv, konge, du som er så stor og mektig, og hvis velde har vokset så det når til himmelen, og hvis herredømme strekker sig like til jordens ende.

23 Men at kongen så en hellig vektor som steg ned fra himmelen og sa: Fell treet og ødelegg det, men la dets rotstubb stå igjen i jorden, men i lenker av jern og kobber, midt i gresset på marken, og med himmelens dugg skal han vætes, og med markens dyr skal han dele lodd så lenge til syv tider har skredet frem over ham,

24 det betyr, konge, og så er den Høiestes rådslutning, som kommer over min herre kongen:

25 Du skal bli utstøtt fra menneskene, og din bolig skal være hos markens dyr, og urter skal du ete likesom oksene, og med himmelens dugg skal du vætes, og syv tider skal skride frem over dig, inntil du sanner at den Høieste har makt over kongedømmet blandt menneskene og gir det til den han vil.

26 Men at det blev sagt at treets rotstubb skulde stå igjen, det betyr at ditt rike skal være ditt fra den tid du sanner at himmelen har makten.

27 Derfor, konge, la mitt råd tekkes dig, og løs dig fra dine synder ved rettferdighet og fra dine misgjerninger ved barmhjertighet mot ulykkelige, om din lykke skal bli varig.

28 Alt dette kom over kong Nebukadnesar.

29 Da tolv måneder var til ende, gikk han engang omkring på taket av det kongelige palass i Babel.

30 Da tok kongen til orde og sa: Er ikke dette det store Babel, som jeg har bygget til kongesete ved min veldige makt og til ære for min herlighet?

31 Før kongen ennu hadde talt ut, kom det brått en røst fra himmelen: Til dig, kong Nebukadnesar, sies nu dette ord: Riket er tatt fra dig,

32 fra menneskene blir du utstøtt, og hos markens dyr skal din bolig være, urter skal du ete likesom oksene, og syv tider skal skride frem over dig, inntil du sanner at den Høieste har makt over kongedømmet blandt menneskene og gir det til den han vil.

33 I samme stund blev dette ord fullbyrdet på Nebukadnesar; han blev utstøtt fra menneskene og åt urter likesom oksene, og av himmelens dugg blev hans kropp vætet, til hans hår vokste og blev som ørnefjær, og hans negler som fugleklør.

³⁴ Men da tiden var utløpet, løftet jeg, Nebukadnesar, mine øine til himmelen, og min forstand vendte tilbake, og jeg lovet den Høieste og priste og æret ham som lever evindeligen, han hvis herredømme er et evig herredømme, og hvis rike varer fra slekt til slekt.

³⁵ Alle de som bor på jorden, er som intet å akte, og han gjør med himmelens hær og med dem som bor på jorden, hvad han vil, og det er ingen som kan hindre ham og si til ham: Hva gjør du?

³⁶ Så vendte da på den tid min forstand tilbake, og jeg fikk mitt kongedømmes herlighet, min prakt og min glans igjen, og mine rådsherrer og stormenn søkte mig op, og jeg blev atter innsatt i mitt kongedømme og fikk ennu større makt enn før.

³⁷ Nu priser og ophøier og ærer jeg, Nebukadnesar, himmelens konge; for alle hans gjerninger er sannhet, og hans stier rettferdighet, og dem som ferdes i overmøt, makter han å ydmyke.

KAPITTEL 5

Kong Belsasar gjorde et stort gjestebud for sine tusen stormenn, og han drakk vin for deres øine.

² Da vinen smakte Belsasar, bød han at de gull- og sølvkar som hans far Nebukadnesar hadde tatt bort fra templet i Jerusalem, skulde hentes, så kongen og hans stormenn, hans hustruer og hans medhustruer kunde drikke av dem.

³ Så hentet de de gullkar som var tatt bort fra templet, fra Guds hus i Jerusalem; og kongen og hans stormenn, hans hustruer og hans medhustruer drakk av dem.

⁴ De drakk vin og priste sine guder av gull og sølv, av kobber, jern, tre og sten.

⁵ I samme stund kom det til syne fingrer av en menneskehånd, som skrev på den kalkede vegg i kongens palass, midt imot lysestaken. Og kongen så den hånd som skrev.

⁶ Da skiftet kongen farge, og hans tanker forferdet ham; hans lenders ledemot slappedes, og hans knær slo mot hverandre.

⁷ Og kongen ropte med høi røst at de skulde hente åndemanerne, kaldeerne og sannsigerne. Så tok han da til orde og sa til Babels vismenn: Den mann som leser denne skrift og kunngjør mig dens uttydning, han skal klæses i purpur og få en gullkjede om sin hals, og i makt skal han være den tredje i riket.

⁸ Da alle kongens vismenn var kommet til stede, var de ikke i stand til å lese skriften og kunngjøre kongen dens uttydning.

⁹ Da blev kong Belsasar storlig forferdet og skiftet farge, og hans stormenn blev aldeles forvirret.

¹⁰ Ved kongens og hans stormenns ord kom dronningen [de. enkedronningen.] inn i gjestebudssalen. Hun tok til orde og sa: Kongen leve evindeligen! La ikke dine tanker forferde dig, og skift ikke farge!

¹¹ Det finnes i ditt rike en mann i hvem de hellige guders ånd er, og hos hvem det i din fars dager blev funnet opplysning og klokskap og en visdom som guders visdom; og kong Nebukadnesar, din far, gjorde ham til mester for tegnsutleggerne, åndemanerne, kaldeerne og sannsigerne. Således, konge, ophøiet din far ham,

¹² fordi det hos ham fantes en høi ånd og kunnskap og innsikt og evne til å tyde drømmer og løse gåter og utrede vanskelige spørsmål -- jeg mener Daniel, han som kongen gav navnet Beltsasar. Send derfor bud efter Daniel! Så kunngjør han dig uttydningen.

¹³ Så blev Daniel ført inn for kongen. Og kongen tok til orde og sa til Daniel: Er du Daniel,

en av de jødiske fanger som kongen, min far, førte hit fra Juda?

14 Jeg har hørt om dig at guders ånd er i dig, og at det hos dig er funnet opplysning og innsikt og høi visdom.

15 Nu er vismennene og åndemanerne blitt ført inn for mig for å lese denne skrift og kunngjøre mig dens uttydning; men de er ikke i stand til å kunngjøre mig nogen uttydning av den.

16 Men jeg har hørt om dig at du kan gi uttydninger og utrede vanskelige spørsmål; kan du nu lese denne skrift og kunngjøre mig dens uttydning, så skal du klæs i purpur og få en gullkjede om din hals, og i makt skal du være den tredje i riket.

17 Da svarte Daniel og sa der han stod foran kongen: Dine gaver kan du selv ha, og dine foræringer kan du gi til en annen! Men skriften skal jeg lese for kongen og kunngjøre ham dens uttydning.

18 Konge! Den høieste Gud gav Nebukadnesar, din far, riket og makten og æren og herligheten;

19 og for den makts skyld han hadde gitt ham, bevet og fryktet alle folk, ætter og tungemål for ham; hvem han vilde, slo han ihjel, og hvem han vilde, lot han leve, og hvem han vilde, ophøiet han, og hvem han vilde, fornødret han.

20 Men da hans hjerte ophøiet sig, og hans ånd blev stolt og overmodig, blev han nedstøtt fra sin kongetrone, og hans ære blev tatt fra ham.

21 Han blev utstøtt fra menneskenes barn, og hans hjerte blev likt dyrenes, og hos villeslene var hans bolig; urter måtte han ete likesom oksene, og av himmelens dugg blev hans legeme vætet, inntil han sannet at den høieste Gud råder over kongedømmet blandt menneskene og setter den han vil, til å styre.

22 Men du Belsasar, hans sønn, har ikke ydmyket ditt hjerte, enda du visste alt dette;

23 du har ophøiet dig mot himmelens herre, og du har latt hente karene som var tatt fra hans hus, og du og dine stormenn, dine hustruer og dine medhustruer har drukket vin av dem, og du har prist dine guder av sølv og gull, av kobber, jern, tre og sten, som ikke ser og ikke hører og ikke har forstand; men den Gud i hvis hånd din livsånde er, og som råder over alle dine veier, har du ikke æret.

24 Derfor blev nu denne hånd sendt fra ham, og denne skrift skrevet.

25 Og dette er den skrift som er skrevet her: Mene, mene, tekel, ufarsin. [de. tellet, tellet, veid, og de deler]

26 Og så er uttydningen av dette ord: Mene: Tellet har Gud ditt kongedømmes dager og gjort ende på det.

27 Tekel: Veid er du på vektskål og funnet for lett.

28 Peres: Delt er ditt kongedømme og gitt til mederne og perserne.

29 Da bød Belsasar at Daniel skulde klæs i purpur og en gullkjede legges om hans hals, og at det skulde utropes om ham at han i makt skulde være den tredje i riket.

30 Samme natt blev kaldeerkongen Belsasar drept.

31 (6:1) Og mederen Darius mottok riket; han var da to og seksti år gammel.

KAPITTEL 6

(6:2)

Darius fant for godt å sette hundre og tyve satraper over riket; de skulde bo rundt omkring i hele riket.

² (6:3) Og over dem satte han tre riksråder, og av dem var Daniel den ene; for dem skulde satrapene avlegge regnskap, så kongen ikke skulde lide noget tap.

³ (6:4) Men Daniel utmerket sig fremfor riksrådene og satrapene, fordi det var en høi ånd i ham, og kongen tenkte på å sette ham over hele riket.

⁴ (6:5) Da søkte riksrådene og satrapene å finne skyld hos Daniel vedkommende rikets styrelse, men de kunde ikke finne nogen skyld eller nogen urett, eftersom han var tro, og det ikke fantes nogen forseelse eller nogen urett hos ham.

⁵ (6:6) Så sa disse menn: Vi finner ingen skyld hos denne Daniel, det skulde da være at vi kunde finne noget å anklage ham for i hans gudsyndelse.

⁶ (6:7) Da stormet disse riksråder og satraper inn til kongen og sa til ham: Kong Darius leve evindelig!

⁷ (6:8) Alle riksrådene, stattholderne og satrapene, rådsherrene og landshøvdingene har rådslått om at det burde utstedes en kongelig forordning og gis et strengt forbud, at hver den som i løpet av tretti dager beder til nogen gud eller noget menneske uten til dig, konge, skal kastes i løvehulen.

⁸ (6:9) Så utsted nu, konge, et sådant forbud, og la det sette op skriftlig, så det efter medernes og persernes uforanderlige lov ikke kan tilbakekalles.

⁹ (6:10) I overensstemmelse hermed lot kong Darius sette op en skrivelse med et sådant forbud.

¹⁰ (6:11) Men så snart Daniel fikk vite at skrivelsen var satt op, gikk han inn i sitt hus; der hadde han i sin sal åpne vinduer som vendte mot Jerusalem, og tre ganger om dagen bøide han sine knær med bønn og lovprisning for sin Guds åsyn, aldeles som han hadde gjort før.

¹¹ (6:12) Da stormet disse menn inn og fant Daniel bedende og bønnfallende for sin Gud.

¹² (6:13) Så gikk de frem for kongen og spurte med tanke på det kongelige forbud: Har du ikke latt sette op et forbud, at hvert menneske som i løpet av tretti dager beder til nogen gud eller noget menneske uten til dig, konge, skal kastes i løvehulen? Kongen svarte: Det ord står fast efter medernes og persernes uforanderlige lov.

¹³ (6:14) Da tok de til orde og sa der de stod foran kongen: Daniel, som er en av de bortførte fra Juda, har ikke aktet på dig, konge, eller på det forbud du har latt sette op; tre ganger om dagen holder han bønn.

¹⁴ (6:15) Da kongen hørte dette, blev han meget bedrøvet og tenkte på hvorledes han skulde kunne frelse Daniel, og helt til solen gikk ned, gjorde han sig umak for å utfri ham.

¹⁵ (6:16) Da stormet disse menn inn på kongen og sa til ham: Vit, konge, at det gjelder den lov hos mederne og perserne at intet forbud og ingen forordning som kongen utsteder, kan forandres.

¹⁶ (6:17) Så bød kongen at Daniel skulde hentes og kastes i løvehulen. Og kongen tok til orde og sa til Daniel: Din Gud, som du stadig dyrker, han frelse dig!

¹⁷ (6:18) Så blev en sten ført frem og lagt over hulens åpning, og kongen forseglet den med sitt eget og sine stormenns segl, så det ikke skulde kunne skje nogen forandring i det som var gjort med Daniel.

¹⁸ (6:19) Derefter gikk kongen hjem til sitt palass og fastet hele natten, og han lot ikke nogen av sine medhustruer komme inn til sig, og søvnen flydde fra ham.

¹⁹ (6:20) Tidlig om morgenen, så snart det lysnet, stod kongen op og skyndte sig til løvehulen.

²⁰ (6:21) Og da han kom nær til hulen, ropte han med sorgfull røst på Daniel. Han tok til orde og sa til Daniel: Daniel, du den levende Guds tjener! Har din Gud, som du stadig har dyrket, maktet å frelse dig fra løvene?

²¹ (6:22) Da svarte Daniel kongen: Kongen leve evindelig!

²² (6:23) Min Gud sendte sin engel og lukket løvenes gap, så de ikke har gjort mig nogen skade, fordi jeg er funnet uskyldig for ham, og heller ikke mot dig, konge, har jeg gjort noget galt.

²³ (6:24) Da blev kongen meget glad og bød at Daniel skulde dras op av hulen; og da Daniel var dradd op av hulen, fantes det ingen skade på ham, fordi han hadde trodd på sin Gud.

²⁴ (6:25) Og kongen bød at de menn som hadde klaget på Daniel, skulde hentes, og de blev med sine barn og hustruer kastet i løvehulen; og før de nådde bunnen i hulen, falt løvene over dem og knuste alle deres ben.

²⁵ (6:26) Derefter skrev kong Darius til alle folk, ætter og tungemål som fantes på den hele jord: Alt godt bli eder i rikt mål til del!

²⁶ (6:27) Jeg gir hermed det bud at alle folk i hele mitt kongerikes område skal skjelve og frykte for Daniels Gud; for han er den levende Gud og blir i evighet, og hans rike ødelegges ikke, og hans herredømme varer inntil enden.

²⁷ (6:28) Han frelser og utfrir og gjør tegn og under i himmelen og på jorden -- han som frelste Daniel av løvenes vold.

²⁸ (6:29) Og Daniel levde æret og lykkelig både under Darius' og perseren Kyros' regjering.

KAPITTEL 7

I Babels konge Belsasars første år hadde Daniel en drøm og så i sitt indre syner mens han lå på sitt leie; siden skrev han drømmen op og fortalte dens hovedinnhold.

² Således lød Daniels fortelling: Jeg hadde et syn om natten, og i det syn så jeg hvorledes himmelens fire vinder brøt frem over det store hav.

³ Og fire store dyr steg op av havet, og alle var de forskjellige fra hverandre.

⁴ Det første var som en løve og hadde ørnevinger; og mens jeg så på det, blev dets vinger revet av, og det blev løftet fra jorden og reist på to føtter som et menneske, og det fikk et menneskehjerte.

⁵ Så fikk jeg se et dyr til, det annet i rekken; det var likt en bjørn og reiste sig på den ene side; [de. på det ene forben] det hadde tre ribben i sitt gap mellom sine tenner, og det blev sagt til det: Stå op og et meget kjøtt!

⁶ Derefter så jeg i mitt syn et annet dyr, som lignet en leopard; det hadde fire fuglevinger på ryggen og hadde fire hoder, og det fikk stort velde.

⁷ Derefter fikk jeg i mine nattlige syner se et fjerde dyr, fryktelig og forferdelig og overmåde sterkt; det hadde store tenner av jern og åt og knuste, og det som blev tilovers, trådte det ned med sine føtter; det var anderledes enn alle de første dyr og hadde ti horn.

⁸ Jeg aktet nøie på hornene; da fikk jeg se et annet lite horn som skjød op mellom dem, og tre av de første horn blev rykket op for dets skyld, og dette horn hadde øine som menneskeøine og en munn som talte store ord.

⁹ Mens jeg så på dette, blev det satt stoler frem, og en gammel av dager satte sig; hans klædebon var hvitt som sne, og håret på hans hode var som ren ull; hans trone var ildsluer, og hjulene på den var brennende ild.

- ¹⁰ En strøm av ild fløt frem og gikk ut fra ham; tusen ganger tusen tjente ham, og ti tusen ganger ti tusen stod foran ham; retten blev satt, og bøker blev åpnet.
- ¹¹ Mens jeg så på dette, blev dyret drept for de store ords skyld som hornet talte, og dets kropp blev tilintetgjort og kastet i ilden for å brennes.
- ¹² De andre dyrs herredømme blev tatt fra dem; for deres levetid var fastsatt til tid og stund.
- ¹³ Fremdeles fikk jeg i mine nattlige syner se hvorledes en som lignet en menneskesønn, kom med himmelens skyer; han gikk bort til den gamle av dager og blev ført frem for ham.
- ¹⁴ Og det blev gitt ham herredømme og ære og rike, og alle folk, ætter og tungemål skulde tjene ham; hans herredømme er et evig herredømme, som ikke forgår, og hans rike er et rike som ikke ødelegges.
- ¹⁵ Da blev jeg, Daniel, grepet av uro i min ånd, og synene i mitt indre forferdet mig.
- ¹⁶ Jeg gikk bort til en av dem som stod der, og bad ham om å få sikker opplysning om alt dette; og han svarte mig og kunngjorde mig uttydningen av det:
- ¹⁷ Disse fire store dyr betyr at fire konger skal opstå av jorden;
- ¹⁸ men den Høiestes hellige skal få riket og ha det i eie til evig tid, ja i evigheters evighet.
- ¹⁹ Da ønsket jeg å få sikker opplysning om det fjerde dyr, som var anderledes enn alle de andre, det som var så fryktelig og hadde tenner av jern og klør av kobber, og som åt og knuste og trådte det som blev tilovers, ned med sine føtter,
- ²⁰ og likeså om de ti horn på dets hode, og om det nye horn, det som skjøt op, og for hvis skyld tre av de andre horn falt av-det horn som både hadde øine og en munn som talte store ord, og som var større å se til enn de andre.
- ²¹ Jeg så hvorledes dette horn førte krig mot de hellige og fikk overhånd over dem,
- ²² inntil den gamle av dager kom, og den Høiestes hellige fikk sin rett, og tiden kom da de hellige tok riket i eie.
- ²³ Så lød hans ord: Det fjerde dyr betyr at det på jorden skal komme et fjerde rike, som skal være anderledes enn alle de andre riker, og det skal sluke hele jorden og søndertrede og knuse den.
- ²⁴ Og de ti horn betyr at det av dette rike skal opstå ti konger, og efter dem skal det opstå en annen konge, som skal være anderledes enn de foregående, og som skal ydmyke tre konger,
- ²⁵ og han skal tale ord mot den Høieste og undertrykke den Høiestes hellige; han skal tenke på å forandre hellige tider og lov, og de skal gis i hans hånd en tid og tider og en halv tid [ett år og to år og et halvt år.]
- ²⁶ Så blir retten satt, og herredømmet skal fratas ham, så han blir ødelagt og tilintetgjort for all tid.
- ²⁷ Og riket og herredømmet og makten over rikene under hele himmelen skal gis til det folk som er den Høiestes hellige; dets rike skal være et evig rike, og alle makter skal tjene og lyde det.
- ²⁸ Hermed er min fortelling til ende. Jeg, Daniel, forferdedes storlig av mine tanker, og mitt ansikt skiftet farve; men jeg gjemte det jeg hadde sett og hørt, i mitt hjerte.

KAPITTEL 8

1 kong Belsasars tredje regjeringsår fikk jeg, Daniel, se et syn, et som kom etter det jeg før hadde sett.

2 Da jeg hadde dette syn, forekom det mig som jeg var i borgen Susan i landskapet Elam, og videre forekom det mig i synet som jeg var ved elven Ulai.

3 Og da jeg så op, fikk jeg se en vær som stod foran elven; den hadde to horn, og begge hornene var høie, men det ene høiere enn det andre, og det høieste vokste sist frem.

4 Jeg så væren stange mot vest og mot nord og mot syd, og intet dyr kunde stå sig for den, og det var ingen som kunde frelse av dens vold; den gjorde som den vilde, og tedde sig overmodig.

5 Og da jeg videre gav akt, fikk jeg se en gjetebukk som kom fra vest og fór frem over hele jorden uten å røre ved jorden, og bukken hadde et veldig horn mellom øinene.

6 Og den kom like bort til væren med de to horn, den som jeg så foran elven, og sprang imot den i sin voldsomme kraft.

7 Og jeg så hvorledes den kom tett inn på væren og i sinne fór løs på den og støtte til den og sønderbrøt begge dens horn, og væren hadde ikke kraft til å stå sig for den; og den kastet den til jorden og trådte den ned, og det var ingen som kunde frelse væren av dens vold.

8 Og gjetebukken blev overmåte mektig; men just som den hadde nådd sin fulle styrke, blev det store horn brutt av, og i stedet for det vokste det op fire veldige horn, som vendte mot himmelens fire hjørner.

9 Og av det ene av dem skjøt det op et nytt horn, som fra først av var lite, men siden blev overmåte stort mot syd og mot øst og mot det fagre land [de. Israels land.]

10 Og det vokste like op til himmelens hær og kastet nogen av hæren -- av stjernene [de. av Guds folk] -- til jorden og trådte dem ned.

11 Ja, like til hærens fyrste hevet det sig; det tok fra ham det stadige offer, og hans helligdoms bolig blev omstyrtet.

12 Og sammen med det stadige offer blev hæren overgitt til ødeleggelse for frafallets skyld; og hornet kastet sannheten til jorden, og det hadde fremgang med alt det foretok sig.

13 Så hørte jeg en av de hellige tale; og en annen hellig sa til ham som talte: For hvor lang tid gjelder synet om det stadige offer og det ødeleggende frafall -- at både helligdom og hær overgis til nedtredelse?

14 Og han sa til mig: To tusen og tre hundre aftener og morgener; så skal helligdommen komme til sin rett igjen.

15 Da nu jeg, Daniel, så dette syn, søkte jeg å forstå det; da stod det med én gang foran mig en skikkelse som så ut som en mann.

16 Og jeg hørte et menneskes røst mellom Ulais bredder; han ropte: Gabriel! Forklar synet for ham!

17 Så kom han dit jeg stod, og da han kom, blev jeg forferdet og falt på mitt ansikt; og han sa til mig: Gi akt på mine ord, menneskebarn! For synet sikter til endens tid.

18 Mens han talte med mig, sank jeg sanseløs på mitt ansikt til jorden; da rørte han ved mig og reiste mig op igjen.

19 Og han sa: Nu vil jeg kunngjøre dig hvad som skal skje i vredens siste tid; for synet sikter til den for enden fastsatte tid.

20 Væren du så, den med de to horn, det er kongene av Media og Persia.

21 Og den raggete bukk er kongen av Grekenland, og det store horn mellom dens øine er

den første konge. [Aleksander den store]

²² Og at dette horn blev avbrutt, og at det kom fire andre i dets sted, det betyr at fire kongeriker [de. det makedoniske, trakiske, syriske og egyptiske.] skal opstå av hans folk, men ikke med hans kraft.

²³ Og i den siste tid av deres herredømme, når overtrederne har gjort sine synders mål fullt, skal det opstå en konge med frekt åsyn og kyndig i onde råd. [Antiokus Epifanes]

²⁴ Og hans makt skal bli stor, men ikke ved hans egen kraft, og han skal gjøre utrolig stor skade og ha fremgang med alt det han foretar sig; han skal ødelegge mektige fyrster og de helliges folk.

²⁵ Og fordi han er klok, skal hans svikefulle ferd lykkes for ham; han skal ophøie sig i sitt hjerte, og han skal ødelegge mange i deres trygghet; ja, mot fyrstenes fyrste skal han sette sig op; men uten menneskehånd skal han knuses.

²⁶ Og synet om aftenene og morgenene, som det var tale om, er sannhet; men gjem du synet, for det sikter til en fjern fremtid!

²⁷ Men jeg, Daniel, blev rent avmektig, og jeg blev syk en tid; så stod jeg op og gjorde min tjeneste hos kongen; jeg var forferdet over synet, men det var ingen som forstod det.

KAPITTEL 9

I Darius', Ahasverus' sønns første regjeringsår -- han som var av medisk ætt og var blitt konge over kaldeerriket

² i det første år av hans regjering la jeg, Daniel, i bøkene merke til tallet på de år som Herren hadde talt om til profeten Jeremias -- at han vilde la fulle sytti år gå til ende mens Jerusalem lå i ruiner.

³ Da vendte jeg mitt ansikt til Gud Herren for å søke ham med bønn og ydmyke begjæringer under faste og i sekk og aske.

⁴ Og jeg bad til Herren min Gud og bekjente og sa: Akk, Herre, du store og forferdelige Gud, som holder din pakt og bevarer miskunnhet mot dem som elsker dig og holder dine bud!

⁵ Vi har syndet og gjort ille og vært ugudelige og satt oss op imot dig; vi har veket av fra dine bud og dine lover.

⁶ Vi hørte ikke på dine tjenere, profetene, som talte i ditt navn til våre konger, våre fyrster og våre fedre og til alt folket i landet.

⁷ Dig, Herre, hører rettferdigheten til, men oss vårt ansikts blygsel, som det sees på denne dag -- oss, Judas menn og Jerusalems innbyggere og hele Israel, både dem som er nær, og dem som er langt borte, i alle de land som du har drevet dem bort til for den troløshets skyld som de har vist mot dig.

⁸ Herre! Oss hører vårt ansikts blygsel til, våre konger, våre fyrster og våre fedre, fordi vi har syndet mot dig.

⁹ Hos Herren vår Gud er barmhjertighet og forlatelse. For vi har satt oss op imot ham,

¹⁰ og vi hørte ikke på Herrens, vår Guds røst og fulgte ikke hans lover, som han forela oss ved sine tjenere, profetene;

¹¹ men hele Israel overtrådte din lov og vek av fra dig og hørte ikke på din røst; derfor blev den utøst over oss den forbannelse som han hadde svoret å sende, og som står skrevet i Mose, Guds tjeners lov; for vi hadde syndet mot ham,

¹² og han opfylte de ord som han hadde talt mot oss og mot våre dommere, som dømte oss, og han lot så stor en ulykke komme over oss at det ikke under hele himmelen har

hendt noget sådant som det som har hendt i Jerusalem.

13 Efter det som skrevet står i Mose lov, kom all denne ulykke over oss; men vi bønnfalt ikke Herren vår Gud og vendte ikke om fra våre misgjerninger og aktet ikke på din sannhet.

14 Derfor hadde Herren ulykken stadig for øie og lot den komme over oss; for Herren vår Gud er rettferdig i alt det han gjør, men vi hørte ikke på hans røst.

15 Og nu, Herre vår Gud, du som førte ditt folk ut av Egyptens land med sterk hånd og gjorde dig et navn, som det er på denne dag! Vi har syndet, vi har vært ugudelige.

16 Herre! La efter alle dine rettferdige gjerninger din vrede og harme vende sig bort fra din stad Jerusalem, ditt hellige berg! For på grunn av våre synder og våre fedres misgjerninger er Jerusalem og ditt folk blitt til spott for alle dem som bor omkring oss.

17 Hør nu, vår Gud, på din tjeners bønn og hans ydmyke begjæringer og la ditt åsyn lyse over din ødelagte helligdom-for din egen skyld, Herre!

18 Vend, min Gud, ditt øre hit og hør! Oplat dine øine og se våre ruiner og staden som er kalt med ditt navn! For ikke på våre rettferdige gjerninger grunner vi våre ydmyke begjæringer, som vi bærer frem for ditt åsyn, men på din store barmhjertighet.

19 Herre, hør! Herre, forlat! Herre, gi akt og gjør det og dryg ikke -- for din egen skyld, min Gud! For din stad og ditt folk er kalt med ditt navn.

20 Mens jeg ennu talte og bad og bekjente min synd og mitt folk Israels synd og bar min bønn for min Guds hellige berg frem for Herrens, min Guds åsyn --

21 mens jeg ennu talte i bønnen, da kom Gabriel, den mann som jeg før hadde sett i synet, dengang jeg blev så rent avmektig, og rørte ved mig -- det var på aftenofferets tid.

22 Og han lærte mig og talte til mig og sa: Daniel! Nu er jeg kommet hit for å lære dig å forstå.

23 Med det samme du begynte å frembære dine ydmyke bønner, kom det et ord, og nu er jeg kommet for å kunngjøre dig det; for du er høit elsket; så merk dig nu ordet og gi akt på synet!

24 Sytti uker [Med uke menes her et tidsrum av syv år.] er tilmålt ditt folk og din hellige stad til å innelukke frafallet og til å forsegle synder og til å dekke over misgjerning og til å føre frem en evig rettferdighet og til å besegle syn og profet og til å salve et Aller-helligste [Kristus.]

25 Og du skal vite og forstå: Fra den tid ordet utgår om å gjenreise og ombygge Jerusalem, inntil en salvet, [Kristus] en fyrste, står frem, skal det gå syv uker og to og seksti uker; det skal igjen settes i stand og oppbygges med gater og vollgraver, men under tidenes trengsel.

26 Og efter de to og seksti uker skal den salvede utryddes og intet ha, [intet herredømme] og staden og helligdommen skal en kommende fyrstes folk ødelegge, og enden på det er oversvømmelse, og inntil enden er det krig; ødeleggelse er fast besluttet.

27 Og én uke skal gjøre pakten fast for de mange; og i midten av uken skal slaktoffer og matoffer opphøre, og på vederstyggelighetenes vinger skal ødeleggeren komme, og det inntil tilintetgjørelse og fast besluttet straffedom strømmer ned over den som ødelegges.

KAPITTEL 10

I perserkongen Kyros' tredje år kom det i en åpenbaring et ord til Daniel, som hadde fått navnet Beltsasar; dette ord er sant og varsler stor trengsel. Og han merket sig ordet og gav akt på synet.

- ² På den tid hadde jeg, Daniel, sørget i tre uker;
- ³ nogen kostelig mat åt jeg ikke, og kjøtt og vin kom ikke i min munn, og heller ikke salvet jeg mig, før de tre uker var til ende.
- ⁴ På den fire og tyvende dag i den første måned, mens jeg stod ved bredden av den store elv, det er Hiddekel, [de. Tigris]
- ⁵ så jeg op, og da fikk jeg se en mann som stod der; han var klædd i linklær, og hans lender var omgjorde med et belte av gull fra Ufas;
- ⁶ hans legeme var som krysolitt, hans ansikt skinte som lynt, hans øine var som ildsluer, hans armer og ben var som blankt kobber å se til, og lyden av hans ord var som et veldig drønn.
- ⁷ Jeg, Daniel, var den eneste som så synet; de menn som var med mig, så ikke synet, men en stor redsel falt på dem, og de flyktet og skjulte sig.
- ⁸ Så blev jeg alene tilbake. Og da jeg så dette store syn, blev jeg rent maktesløs, og mitt ansikt mistet sin friske farve, så jeg så rent ille ut, og jeg hadde ingen kraft mere.
- ⁹ Og jeg hørte lyden av hans ord; og da jeg hørte lyden av hans ord, sank jeg sanseløs fremover med ansiktet mot jorden.
- ¹⁰ Da merket jeg en hånd som rørte ved mig, den hjalp mig op, så jeg skjelvende hvilte på mine knær og hender.
- ¹¹ Og han sa til mig: Daniel, du høit elskede mann! Gi akt på de ord jeg vil tale til dig, og reis dig op igjen! For nu er jeg sendt til dig. Og da han talte således til mig, stod jeg skjelvende op.
- ¹² Og han sa til mig: Frykt ikke, Daniel! For fra den første dag du vendte din hu til å vinne forstand og til å ydmyke dig for din Guds åsyn, er dine ord blitt hørt, og for dine ords skyld er jeg kommet.
- ¹³ Perserrikets fyrste [de. onde engel.] stod mig imot i en og tyve dager; men da kom Mikael, en av de fornemste fyrster, og hjalp mig, så jeg fikk overhånd der hos kongene av Persia.
- ¹⁴ Og nu er jeg kommet for å oplyse dig om hvad som skal vederfares ditt folk i de siste dager; for dette er atter et syn som sikter til de dager.
- ¹⁵ Og da han talte således til mig, vendte jeg mitt ansikt mot jorden og var målløs.
- ¹⁶ Og se, en som lignet et menneske, rørte ved mine leber, og jeg åpnet min munn og talte og sa til ham som stod foran mig: Herre! Ved det syn jeg har hatt, er svære smerter kommet over mig, så jeg ikke lenger har nogen kraft;
- ¹⁷ hvorledes skulde da min herres tjener, en slik som jeg, kunne tale med en slik som min herre er? Hos mig finnes fra nu av ingen kraft, og det er ikke ånde tilbake i mig.
- ¹⁸ Og atter rørte en som så ut som et menneske, ved mig og styrket mig,
- ¹⁹ (10:18) og han sa: Frykt ikke, du høit elskede mann! Fred være med dig! Vær du bare frimodig! Og som han talte med mig, blev jeg styrket og sa: Tal, herre! For du har styrket mig.
- ²⁰ (10:19) Da sa han: Vet du nu hvorfor jeg er kommet til dig? Nu må jeg vende tilbake for å stride mot Persias fyrste; og når jeg drar ut, da kommer Grekenlands fyrste.
- ²¹ (10:20) Men først vil jeg kunngjøre dig hvad som er optegnet i sannhets bok. Og det er ikke en eneste som hjelper mig mot dem, uten Mikael, eders fyrste;

KAPITTEL 11

Jeg stod også ved hans side som hjelper og som vern i mederen Darius' første år.

² Og nu vil jeg kunngjøre dig hvad som visst og sant vil hende: Ennu skal det opstå tre konger [Kambyses, Smerdes og Darius Hystaspis.] i Persia, og den fjerde [Xerxes.] skal samle større rikdom enn alle de andre, og når han har vunnet stor makt ved sin rikdom, skal han opbyde alt mot Grekenlands rike.

³ Så skal det opstå en veldig konge, [Aleksander den store] og han skal herske med stor makt og gjøre som han vil.

⁴ Men aldri så snart er han stått frem, så skal hans rike brytes i stykker og deles efter de fire verdenshjørner; det skal ikke tilfalle hans etterkommere og ikke være så mektig som da han rådet; for hans rike skal omstyrtes og tilfalle andre enn dem.

⁵ Og Sydens konge [Egyptens konge, Ptolemeus Lagi.] skal bli mektig, og en av hans fyrster [Syrias konge, Seleukus Nikator.] skal bli mektigere enn han og råde over et eget rike; hans rike skal være et stort rike.

⁶ Og mange år efter skal de inngå forbund med hverandre; en datter av Sydens konge skal komme til Nordens konge [den egyptiske konge Ptolemeus Filadelfus gav den syriske konge Antiokus Teos sin datter Berenike til ekte.] for å skape vennskap mellom dem; men hun skal ikke lenge formå å utrette noget, og hverken han [Ptolemeus.] eller datteren som skulde hjelpe ham, skal holde stand, men hun og de som førte henne dit, og hennes far og han som tok imot henne, [Antiokus, Berenike og hennes venner blev drept] skal miste livet på den for hver av dem bestemte tid.

⁷ Men et av skuddene fra hennes røtter [Ptolemeus Euergetes, en bror av Berenike.] skal trede op på hans plass; og han skal dra mot fiendens hær og trenge inn i Nordens konges [Nordens konge er den syriske konge Seleukus Kallinikus.] festninger og gjøre med dem som han vil, og ha overmakt.

⁸ Endog deres guder med deres støpte billeder, med deres kostbare kar av sølv og gull, skal han føre bort til Egypten; siden skal han i nogen år la Nordens konge få være i fred.

⁹ Så skal Nordens konge dra mot Sydens konges rike, men måtte vende tilbake til sitt land igjen. [Kallinikus' tog mot Egypten mislyktes aldeles]

¹⁰ Og hans sønner [Kallinikus' sønner, Seleukus Keraunus og Antiokus den store.] skal ruste sig til strid og samle en veldig krigshær, og den skal dra inn i landet og oversvømme og overskylle det; så skal den komme igjen, og krigen skal føres helt frem til hans festning. [den egyptiske konge Ptolemeus Filopators festning Rafia]

¹¹ Da skal Sydens konge [Ptolemeus Filopator.] bli harm og dra ut og stride mot Nordens konge, og han skal stille op en stor hær, men den skal gis i hans hånd.

¹² Når denne hær er sprengt, skal han bli overmodig; han skal felle titusener, men allikevel ikke få overmakten.

¹³ Og Nordens konge [Antiokus den store.] skal komme igjen og stille op en hær som er ennu større enn den første; og når nogen år er gått til ende, skal han komme med en stor hær og store forråd.

¹⁴ Og i de tider skal mange reise sig mot Sydens konge, [Egyptens konge Ptolemeus Epifanes] og voldsmenn [ugudelige jøder som falt fra Egypten og holdt sig til Antiokus.] av ditt eget folk skal også reise sig, så synet blir stadfestet; men de skal falle.

¹⁵ Og Nordens konge skal komme og opkaste en voll og innta en sterk festning, [Sidon] og Sydens makt skal ikke kunne holde stand, og enn ikke hans [Egyptens konges.] utvalgte mannskap har kraft til å holde stand.

¹⁶ Og den som rykker mot ham, skal gjøre som han vil, og ingen skal kunne stå sig mot ham; han skal feste fot i det fagre land og føre ødeleggelse med sig.

- ¹⁷ Og han [Antioкус den store.] skal ta sig fore å komme med hele sitt rikes makt, [imot Egyptens konge] men er villig til å inngå forlik, og det skal han også få i stand; og en kvinne, sin egen datter, [Kleopatra, datter av Antioкус] skal han gi ham, forat hun skal volde ødeleggelse; men det skal ikke komme i stand og ikke lykkes for ham.
- ¹⁸ Så skal han vende sig mot øene og innta mange, men en hærfører [Lucius Scipio.] skal gjøre ende på hans hån og endog la hans hån falle tilbake på ham selv.
- ¹⁹ Da skal han vende sig mot festningene i sitt eget land, men han snubler og faller og er ikke mere til.
- ²⁰ Og på hans plass skal det opstå en [Seleukus Filopator, konge i Syria.] som skal la en skattekrever [Heliodorus.] dra gjennom rikets pryð; [Judea] og nogen dager efter skal han omkomme, men ikke ved vrede, heller ikke i krig. [Seleukus blev drept med gift av Heliodorus]
- ²¹ Og på hans plass skal det opstå et foraktelig menneske, [Antioкус Epifanes, som hadde vært gissel hos romerne] som de ikke har overgitt kongedømmets herlighet; men han kommer uventende og tilegner sig kongedømmet ved list og svik.
- ²² Og de oversvømmende hærer [de. den egyptiske hær.] skal oversvømmes av ham og tilintetgjøres, og likeså forbundsfyrsten; [den egyptiske konge Ptolemeus Filometor]
- ²³ for efterat han har inngått forbund med ham, skal han fare frem med svik; han skal dra ut og få overmakten med få folk.
- ²⁴ Uventende skal han falle inn i landets fruktbarste bygder og gjøre ting som hans fedre og hans fedres fedre ikke har gjort; hærfang og rov og gods skal han strø ut til sine folk, og mot faste byer skal han legge op onde råd, og det vil vare en tid.
- ²⁵ Han skal opbyde sin makt og sitt mot mot Sydens konge og komme med en stor hær; men Sydens konge skal også ruste sig til krig med en overmåte stor og sterk hær; men han skal ikke kunne holde stand; for det blir lagt op onde råd mot ham.
- ²⁶ De som eter ved hans bord, skal felle ham; hans hær skal strømme frem, og det skal bli et stort mannefall.
- ²⁷ Begge konger [Ptolemeus Filometor og Antioкус.] har ondt i sinne, og mens de sitter ved samme bord, skal de tale løgn; men det skal ikke lykkes, for ennå dryger det med enden, til den fastsatte tid kommer.
- ²⁸ Han [Antioкус.] skal vende tilbake til sitt land med meget gods, og han skal legge op råd mot den hellige pakt, og efterat han har utført dem, skal han vende tilbake til sitt land.
- ²⁹ Til fastsatt tid skal han atter dra mot Syden; men den siste gang skal det ikke gå som første gang;
- ³⁰ for skib fra Kittim [de. romerske.] skal komme imot ham, og han skal bli motfallen og vende om og la sin vrede gå ut over den hellige pakt; så skal han vende om og legge merke til dem som forlater den hellige pakt.
- ³¹ Og hærer som han sender ut, skal komme og vanhellige helligdommen, den faste borg, [de. templet] og avskaffe det stadige offer og stille op den ødeleggende vederstyggelighet.
- ³² Og dem som synder mot pakten, skal han gjøre til hedninger ved glatte ord; men de av folket som kjenner sin Gud, skal stå fast og holde ut.
- ³³ Og de forstandige blandt folket skal lære mengden, og de skal falle ved sverd og bål og ved fangenskap og plyndring en tid lang.
- ³⁴ Men mens de holder på å ligge under, skal de få en liten hjelp, og mange skal slå sig i lag med dem på skrømt.
- ³⁵ Og nogen av de forstandige skal falle, sa de kan bli prøvd og rensset og tvettet til endens tid; for ennå dryger det med enden, til den fastsatte tid kommer.

- ³⁶ Og kongen skal gjøre som han vil, og ophøie sig og heve sig over enhver gud, og mot guden Gud skal han tale forferdelige ord, og han skal ha fremgang, inntil vreden er til ende; for det som er fast besluttet, vil bli fullbyrdet.
- ³⁷ På sine fedres guder skal han ikke akte, heller ikke på kvinnenens lyst [en især av kvinner dyrket avgud.] eller på nogen annen gud skal han akte; for han skal ophøie sig over alle.
- ³⁸ Men festningenes gud skal han ære i stedet; en gud som hans fedre ikke har kjent, skal han ære med gull og sølv og dyre stener og andre kostelige ting;
- ³⁹ og således skal han gjøre med de sterke festninger og med den fremmede gud: Dem som vedkjenner sig denne gud, skal han vise stor ære, og han skal sette dem til å råde over mange, og han skal dele ut jord til dem som lønn.
- ⁴⁰ Men i endens tid skal Sydens konge føre krig med ham, og Nordens konge skal storme frem mot ham med vogner og hestfolk og mange skib og falle inn i landene og oversvømme og overskylle dem.
- ⁴¹ Han skal også falle inn i det fagre land, og store skarer skal falle; men disse skal slippe unda hans makt: Edom og Moab og de ypperste av Ammons barn.
- ⁴² Og han skal utstrekke sin hånd mot andre land, og Egyptens land skal ikke slippe unda.
- ⁴³ Han skal tilegne sig skattene av gull og av sølv og alle Egyptens kostelige ting, og libyere og etiopere skal være i hans følge.
- ⁴⁴ Men tidender fra Ƴsten og fra Norden skal forferde ham, og han skal dra ut i stor harme for å ødelegge og tilintetgjøre mange.
- ⁴⁵ Og han skal slå op sine palasstelt mellom havet og helligdommens fagre berg; men så bærer det til enden med ham, og det er ingen som hjelper ham.

KAPITTEL 12

På den tid skal Mikael stå frem, den store fyrste som verner om ditt folks barn, og det skal komme en trengselstid som det ikke har vært fra den dag noget folk blev til, og like til den tid. Men på den tid skal alle de av ditt folk bli frelst som finnes opskrevet i boken.

- ² Og de mange som sover i jordens muld, skal våkne op, somme til evig liv og somme til skam og evig avsky.
- ³ Men de forstandige skal skinne som himmelhvelvingen skinner, og de som har ført de mange til rettferdighet, skal skinne som stjernerne, evindelig og alltid.
- ⁴ Og du, Daniel, gjem disse ord og forsegl boken inntil endens tid! Mange skal granske den, og kunnskapen skal bli stor.
- ⁵ Så fikk jeg, Daniel, i mitt syn se to andre som stod der, en på den ene elvebredd og en på den andre elvebredd.
- ⁶ Og en av dem sa til den mann som var klædd i linklær, og som stod ovenover elvens vann: Hvor lenge vil det vare før disse underfulle ting er til ende?
- ⁷ Og jeg hørte hvad den mann sa som var klædd i linklær, og som stod ovenover elvens vann; han løftet sin høire hånd og sin venstre hånd op mot himmelen og svor ved ham som lever evindelig: En tid og tider og en halv tid, og når det hellige folks makt er fullstendig knust, skal alle disse ting fullendes.
- ⁸ Og jeg hørte det, men forstod det ikke, og jeg sa: Herre! Hva er det siste av disse ting?
- ⁹ Så sa han: Gå bort, Daniel! For disse ord skal være gjemt og forseglet inntil endens tid.
- ¹⁰ Mange skal bli rensset og tvettet og prøvd; men de ugudelige skal bli ved å være

ugudelige, og ingen ugudelig skal forstå det; men de forstandige skal forstå det.

¹¹ Og fra den tid det stadige offer blir avskaffet, og den ødeleggende vederstyggelighet blir stilt op, skal det gå tusen, to hundre og nitti dager.

¹² Salig er den som bier og når frem til tusen, tre hundre og fem og tretti dager.

¹³ Men gå du din ende i møte! Du skal hvile og stå op til din lodd ved dages enden.

For other languages please go to **www.wordproject.org**